

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2009. gada 23. aprīlī *

Lieta C-533/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 68. un 234. pantam, ko *Oberster Gerichtshof* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 13. novembrī un kas Tiesā registrēts 2007. gada 29. novembrī, tiesvedībā

Falco Privatstiftung,

Thomas Rabitsch

pret

Gisela Weller-Lindhorst.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un J. Malenovskis [*J. Malenovsky*],

ģenerālvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],
sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 20. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Falco Privatstiftung* un T. Rabiča [*T. Rabitsch*] vārdā — M. Valters [*M. Walter*], *Rechtsanwalt*,
- G. Velleres-Lindhorstes [*G. Weller-Lindhorst*] vārdā — T. Valentīns [*T. Wallentin*], *Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vārdā — J. Kempere [*J. Kemper*] un M. Lumma [*M. Lumma*], pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz V. Ferante [*W. Ferrante*], *avvocato dello Stato*,

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā — K. Gibsa [*C. Gibbs*], pārstāve,
- Eiropas Kopienų Komisijas vārdā — A. M. Rušo-Žoē [*A.-M. Rouchaud-Joët*] un S. Grīnheida [*S. Grünheid*], pārstāves,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2009. gada 27. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu un b) apakšpunkta otro ievilkumu Padomes 2000. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.).
- ² Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Falco Privatstiftung*, Vīnē (Austrija) reģistrētu fondu, un T. Rabiču, ar dzīvesvietu Vīnē (Austrija), no vienas puses, un G. Velleri-Lindhorsti, ar dzīvesvietu Minhenē (Vācija), no otras puses, pirmkārt, par līguma, ar kuru prasītāji pamata lietā bija pilnvarējuši atbildētāju pamata lietā izplatīt koncertu videoierakstus Austrijā, Vācijā un Šveicē, izpildi un, otrkārt, par šo koncertu audioierakstu izplatīšanu, kas veikta bez jebkāda līgumtiesiska pamatojuma.

Atbilstošās tiesību normas

Briseles konvencija

- ³ Atbilstoši 1968. gada 27. septembra Konvencijas par jurisdikciju, spriedumu atzīšanu un izpildīšanu civillietās un komercietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kas grozīta ar 1989. gada 26. maija Konvenciju par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas pievienošanos (OV L 285, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Briseles konvencija”), 5. panta 1. punktam:

“Atbildētāju, kura domicils ir kādā Līgumslēdzējā valstī, citas Līgumslēdzējas valsts tiesā var iesūdzēt:

- 1) lietās, kas attiecas uz līgumiem, attiecīgās saistības izpildes vietas tiesā; [..].”

Regula Nr. 44/2001

- ⁴ Regulas Nr. 44/2001 otrajā apsvērumā ir teikts:

“Dažas atšķirības to valstu tiesību aktu starpā, kas reglamentē jurisdikciju un spriedumu atzīšanu, kavē pareizu iekšējā tirgus darbību. Būtiski ir noteikumi par tiesību aktu

pretrunām civillietās un komercietās apvienošanai un formalitāšu ātras un vienkāršas spriedumu atzīšanas un izpildes vienkāršošanai dalībvalstīs, kurām ir saistoša šī regula.”

- 5 Regulas Nr. 44/2001 vienpadsmitajā apsvērumā ir paredzēts:

“Jurisdikcijas normām jābūt ļoti skaidri nosakāmām, un tām jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā parasti ir atbildētāja domicils un jurisdikcijai vienmēr ir jābūt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažās skaidri noteiktās situācijās, kurās tiesas prāvas priekšmets vai pušu autonomija garantē citu sasaistes faktoru [..].”

- 6 Regulas Nr. 44/2001 preambulas divpadsmitajā apsvērumā ir teikts:

“Papildus atbildētāja domicilam vajadzētu būt alternatīvam jurisdikcijas pamatojumam, kura pamatā ir cieša saikne starp tiesu un lietu, lai veicinātu pareizu tiesvedību.”

- 7 Regulas Nr. 44/2001 deviņpadsmitajā apsvērumā ir teikts:

“Būtu jānodrošina nepārtrauktība [turpinātība] Briseles Konvencijas un šīs regulas starpā, un tālab būtu jānosaka pārejas noteikumi. Šī pati vajadzība attiecas uz Briseles Konvencijas interpretāciju Eiropas Kopienu tiesā [..].”

8 Regulā Nr. 44/2001 paredzētie jurisdikcijas noteikumi ir ietverti tās II nodaļā, kuru veido 2.–31. pants.

9 Regulas Nr. 44/2001 2. panta 1. punktā, kas ietverts iepriekš minētās II nodaļas 1. iedaļā ar nosaukumu “Vispārīgi noteikumi”, ir noteikts:

“Saskaņā ar šo regulu, personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības, var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā.”

10 Regulas Nr. 44/2001 tajā pašā iedaļā iekļautajā 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Personas, kuru domicils ir kādā no dalībvalstīm, var iesūdzēt citas dalībvalsts tiesā, vienīgi izmantojot šīs nodaļas 2. līdz 7. iedaļā noteiktās normas.”

11 Atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 5. pantam, kas iekļauts šīs regulas II nodaļas 2. iedaļā ar nosaukumu “Īpašā jurisdikcija”:

“Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, citā dalībvalstī var iesūdzēt:

1. a) lietās, kas attiecas uz līgumiem, attiecīgās saistības izpildes vietas tiesā;
- b) šajā noteikumā un ja vien nav citāda[s] vienošanās, attiecīgās saistības izpildes vieta ir:
 - preču tirgošanas gadījumā, vieta kādā dalībvalstī, kurā saskaņā ar līgumu preces piegādāja vai tās būtu bijis jāpiegādā,
 - pakalpojumu sniegšanas gadījumā, vieta kādā dalībvalstī, kur saskaņā ar līgumu pakalpojumu sniedza vai tas būtu bijis jāsniedz;
- c) ja nepiemēro b) apakšpunktu, tad piemēro a) apakšpunktu;

[..]

3. lietās, kas attiecas uz kaitējumu vai neatļautu rīcību, tās vietas tiesā, kur kaitējums noticis vai varējis notikt;

[..].”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 12 No lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka prasītāji pamata lietā lūdz samaksāt atlīdzību par koncerta videoierakstu izplatīšanu, kas aprēķināta, pamatojoties uz daļēji zināmo pārdošanas apjomu. Prasītāji lūdz arī piespriest atbildētājam pamata lietā noteikt pārdoto videoierakstu un skaņu ierakstu kopējo apjomu un samaksāt no tā izrietošo papildu atlīdzību. Savu prasījumu pamatojumam prasītāji pamata lietā attiecībā uz videoierakstu izplatīšanu atsaucas uz līgumu, kas noslēgts starp tiem un otru līgumslēdzēju pusi, un attiecībā uz skaņu ierakstu izplatīšanu — uz to, ka ir pārkāptas to autortiesības, jo nepastāv attiecīgs līgumtiesisks pamats.
- 13 Pirmās instances tiesa — *Handelsgericht Wien* [Vīnes Tirdzniecības tiesa], kurā bija vērsušies prasītāji pamata lietā, atzina, ka tai ir jurisdikcija izskatīt šos prasījumus saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktu. Tā uzskatīja, ka ņemot vērā starp tiesībām, uz kurām prasītāji ir atsaukušies, pastāvošo ciešo saikni, tās jurisdikcijā ietilpst arī ar atlīdzību par videoierakstiem, kas maksājama saskaņā ar attiecīgo līgumu, saistītā jautājuma izskatīšana, kam atbildētāja pamata lietā nepiekrīta.
- 14 Izskatot apelācijas sūdzību, *Oberlandesgericht Wien* [Vīnes Augstākā tiesa] nosprieda, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts, tāpat kā šīs regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums līgumtiesiska rakstura tiesībām nav piemērojams, jo attiecīgais līgums nav pakalpojumu sniegšanas līgums šīs tiesību normas izpratnē.
- 15 Izskatot kasācijas sūdzību “Revision” ietvaros vienīgi par prasījumiem attiecībā uz videoierakstu izplatīšanu, *Oberster Gerichtshof* [Federālā Augstākā tiesa] norādīja, ka Regulā Nr. 44/2001 jēdziens “pakalpojumu sniegšana” nav definēts. Atsaucoties uz Tiesas judikatūru pakalpojumu sniegšanas brīvības jomā un atsevišķām direktīvām pievienotās vērtības nodokļa jomā (turpmāk tekstā — “PVN”), kurās ietverta paplašināta pakalpojumu jēdziena definīcija, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai līgumu, saskaņā ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks šīs tiesības par atlīdzību

nodod lietošanā savam ligumpartnerim, var uzskatīt par ar “pakalpojumu sniegšanu” saistītu ligumu Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē. Apstiprinošas atbildes gadījumā iesniedzējtiesa izvirza jautājumu par šo pakalpojumu sniegšanas vietu un par to, vai tiesa, kurai ir piekritība, var arī lemt par atlīdzību, kas saistīta ar attiecīgo autortiesību izmantošanu kādā citā dalībvalstī vai kādā trešā valstī.

- ¹⁶ Gadījumā, ja jurisdikciju nav iespējams noteikt pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otro ievilkumu, iesniedzējtiesa uzskata, ka saskaņā ar minētās regulas 5. panta 1. punkta c) apakšpunktu ir piemērojams šīs regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētais noteikums. Iesniedzējtiesa uzskata, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta ietvaros saskaņā ar 1976. gada 6. oktobra spriedumu lietā 14/76 *De Bloos* (*Recueil*, 1497. lpp.) izšķiroša nozīme ir strīdīgās saistības izpildes vietai un tā saskaņā ar 1976. gada 6. oktobra spriedumu lietā 12/76 *Industrie Tessili Italiana Como* (*Recueil*, 1473. lpp.) ir nosakāma atbilstoši tiesību aktiem, kas piemērojami pamata lietā izskatāmajam ligumam.

- ¹⁷ Ņemot vērā visus šos iepriekš minētos apsvērumus, *Oberster Gerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

“1) Vai līgums, ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks šīs tiesības nodod lietošanā savam ligumpartnerim (licences līgums), ir ar “pakalpojumu sniegšanu” saistīts līgums [Regulas Nr. 44/2001] 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē?

2) Ja uz 1. jautājumu atbilde ir apstiprinoša:

- a) vai pakalpojums tiek sniegts jebkurā dalībvalsts vietā, kur tiesību lietošana ir atļauta ar līgumu un arī faktiski tiek veikta;
 - b) vai arī pakalpojums tiek sniegts licences devēja dzīvesvietā vai galvenās pārvaldes atrašanās vietā;
 - c) vai apstiprinošas atbildes uz 2.a) vai 2.b) jautājumu gadījumā tiesa, kurai ir piekritība, ir tiesīga lemt arī par jautājumu attiecībā uz atlīdzības maksu par licenci, ja šī maksa izriet no tiesību lietošanas citā dalībvalstī vai trešā valstī?
- 3) Ja uz 1. jautājumu vai 2.a) un 2.b) jautājumu atbilde ir noliedzoša: vai jurisdikcija attiecībā uz atlīdzības maksu par licenci saskaņā ar [Regulas Nr. 44/2001] 5. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktu arī turpmāk ir jānosaka, vadoties pēc principiem, kas izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras attiecībā uz [Briseles konvencijas] 5. panta 1. punktu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- ¹⁸ Uzdotot savu pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai līgums, saskaņā ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks šīs tiesības par atlīdzību nodod lietošanā savam līgumpartnerim, ir līgums par pakalpojumu sniegšanu Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē.
- ¹⁹ Vispirms ir jākonstatē, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma formulējums pats par sevi nesniedz atbildi uz uzdoto jautājumu, jo šajā tiesību normā pakalpojumu sniegšanas jēdziens nav definēts.
- ²⁰ Līdz ar to Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums ir jāinterpretē, ņemot vērā šīs regulas rašanos, mērķus un sistēmu (šajā sakarā skat. 2006. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-103/05 *Reisch Montage*, Krājums, I-6827. lpp., 29. punkts; 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā C-283/05 *ASML*, Krājums, I-12041. lpp., 16. un 22. punkts, kā arī 2007. gada 3. maija spriedumu lietā C-386/05 *Color Drack*, Krājums, I-3699. lpp., 18. punkts).
- ²¹ Šajā sakarā no Regulas Nr. 44/2001 preambulas otrā un vienpadsmitā apsvēruma izriet, ka šī regula ir paredzēta jurisdikciju kolīziju normu vienādošanai civillietās un komercietās ar ļoti skaidri nosakāmu jurisdikcijas noteikumu palīdzību.

- 22 Regulas Nr. 44/2001 mērķis līdz ar to ir tiesiskās drošības nodrošināšana, kas nozīmē Eiropas Kopienā reģistrēto personu tiesiskās aizsardzības pastiprināšanu, vienlaikus ļaujot prasītājam viegli noteikt tiesu, kurā tas var vērsties, un atbildētājam — saprātīgi paredzēt tiesu, kurā to var iesūdzēt (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Reisch Montage*, 24. un 25. punkts, kā arī lietā *Color Drack*, 20. punkts).
- 23 Šajā sakarā Regulā Nr. 44/2001 ietvertie jurisdikcijas noteikumi ir balstīti uz principu, ka jurisdikcija ir atbildētāja domicila tiesai, kurš ietverts šīs regulas 2. pantā un ko papildina īpašās jurisdikcijas noteikumi (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Reisch Montage*, 22. punkts, un lietā *Color Drack*, 21. punkts).
- 24 Tādējādi atbildētāja domicila jurisdikcijas noteikumus Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punktā papildina īpašās jurisdikcijas noteikums lietās, kuras attiecas uz līgumiem. Šo noteikumu, kas atbilst tuvumā esamības mērķim, pamato ciešas sasaistes saiknes pastāvēšana starp līgumu un tiesu, kura aicināta par to spriest.
- 25 Piemērojot minēto īpašās jurisdikcijas noteikumu, atbildētājs var tikt iesūdzēts arī tās vietas tiesā, kur tika izpildītas vai bija jāizpilda saistības, kas ir prasības pamatā, pieņemot, ka šai tiesai ir cieša sasaistes saikne ar līgumu.
- 26 Lai nostiprinātu galveno ar tiesisko drošību saistīto mērķi, kas ir Regulā Nr. 44/2001 ietverto jurisdikcijas noteikumu pamatā, tajā šīs sasaistes kritērijs attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas līgumiem ir definēts autonomā veidā.

- 27 Saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otro ievilkumu par attiecīgās saistības izpildes vietu tiek uzskatīta vieta kādā dalībvalstī, kur saskaņā ar līgumu tika sniegti vai bija jāsniedz pakalpojumi.
- 28 Tieši ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāpārbauda, vai līgums, saskaņā ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks par atlīdzību nodod šīs tiesības lietošanā savam līgumpartnerim, ir līgums par pakalpojumu sniegšanu Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē.
- 29 Šajā sakarā, kā to savos Tiesā iesniegtajos apsvērumos norādījušas Vācijas, Itālijas un Apvienotās Karalistes valdības, jēdziens “pakalpojumu sniegšana” katrā ziņā nozīmē vismaz to, ka puse, kas sniedz šos pakalpojumus, veic konkrētu darbību, saņemot par to atlīdzību.
- 30 Tomēr līgums, saskaņā ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks par atlīdzību nodod šīs tiesības lietošanā savam līgumpartnerim, nav saistīts ar šāda veida darbību.
- 31 Noslēdzot šādu līgumu, licences devējs attiecībā pret savu līgumpartneri būtībā vienīgi apņemas neapstrīdēt tā veikto šo tiesību izmantošanu. Kā savu secinājumu 58. punktā norādījusi ģenerāladvokāte, intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks, piešķirot licenci, faktiski nesniedz nekādu pakalpojumu un vienīgi apņemas atļaut līgumpartnerim brīvi izmantot šīs tiesības.

- 32 Šajā sakarā nav nozīmes tam, vai licences devēja ligumpartnerim ir pienākums izmantot
nodotās intelektuālā īpašuma tiesības.
- 33 Šo novērtējumu nav iespējams apstrīdēt ar argumentiem, kas saistīti ar jēdzienu
“pakalpojumi” EKL 50. panta izpratnē vai citu atvasināto Kopienu tiesību aktu papildus
Regulai Nr. 44/2001, vai arī šīs regulas 5. panta 1. punkta vispārējās uzbūves un sistēmas
interpretāciju.
- 34 Pirmkārt, neviens ar Regulas Nr. 44/2001 vispārējo uzbūvi vai sistēmu saistīts
apsvērums neparedz, ka šīs regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā
ietvertais jēdziens “pakalpojumu sniegšana” ir jāinterpretē saskaņā ar Tiesas pieņemto
nostāju attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas brīvību EKL 50. panta izpratnē.
- 35 Ja šajā jomā atsevišķos gadījumos tiek pielauta plaša pakalpojumu jēdziena interpretā-
cija, tas tā ir tāpēc, lai pēc iespējas lielāks skaits saimniecisko darbību, uz kurām
neattiecas preču, kapitāla vai personu brīva aprīte, tādējādi netiktu izslēgtas no
EK liguma piemērošanas jomas.
- 36 Tomēr Regulas Nr. 44/2001 sistēmas ietvaros tas, ka ligums, saskaņā ar kuru
intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks par atlīdzību nodod šīs tiesības lietošanā savam
ligumpartnerim, nav ligums par pakalpojumu sniegšanu Regulas Nr. 44/2001 5. panta
1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē, neizslēdz iespēju uz šo ligumu
attiecināt iepriekš minēto regulu un it īpaši pārējos tajā ietvertos jurisdikcijas
noteikumus.
- 37 Regulā Nr. 44/2001 ietverto jurisdikcijas noteikumu sistēma un vispārējā uzbūve, tieši
pretēji, prasa, lai īpašās jurisdikcijas noteikumi, tostarp arī šīs regulas 5. panta 1. punktā

ietvertais noteikums ligumtiesiskajā jomā, kurš paredz atkāpi no vispārīgā principa par atbildētāja dzīvesvietas valsts tiesu jurisdikciju, tiktu interpretēti šauri.

38 Otrkārt, līdzīgu iemeslu dēļ, Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā ietvertais jēdziens “pakalpojumu sniegšana” nav jāinterpretē arī atbilstoši Kopienas direktīvās PVN jomā ietvertajam “pakalpojumu” jēdzienam.

39 Kā savu secinājumu 71. un 72. punktā norādījusi ģenerālvokāte, šī jēdziena formulējums direktīvās PVN jomā ir uzskatāms par negatīvu definīciju, kas savas būtības dēļ ir ļoti plaša, jo “pakalpojumu sniegšana” tajā nozīmē jebkuru darījumu, kas nav preču piegāde. Tādējādi šajās direktīvās par apliekamiem darījumiem Kopienas teritorijā tiek uzskatītas tikai divas saimnieciskās darbības kategorijas — preču piegāde un pakalpojumu sniegšana.

40 Saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punktu gadījumā, ja runa nav par preču pārdošanas līgumu, jurisdikcija tikai tāpēc vien netiek noteikta pamatojoties uz pakalpojumu sniegšanas līgumiem piemērojamajiem noteikumiem. Būtībā atbilstoši šīs regulas 5. panta 1. punkta c) apakšpunktam šīs regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir piemērojams līgumiem, kas nav nedz preču pārdošanas līgumi, nedz pakalpojumu sniegšanas līgumi.

41 Treškārt un nobeidzot, novērtējumu par to, ka līgums, saskaņā ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks par atlīdzību nodod šīs tiesības lietošanā savam līgumpartnerim, nav līgums par pakalpojumu sniegšanu Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē, nevar apstrīdēt arī ar Eiropas Kopienu

Komisijas norādīto nepieciešamību noteikt plašu 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanas jomu salīdzinājumā ar šī paša 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

42 Jānorāda, ka no Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta sistēmas izriet, ka Kopienų likumdevējs ir pieņēmis dažādus jurisdikcijas noteikumus attiecībā uz preču pārdošanas līgumiem un pakalpojumu sniegšanas līgumiem, no vienas puses, un attiecībā uz visiem pārējiem līgumu veidiem, saistībā ar kuriem šajā regulā nav paredzēti īpaši noteikumi, no otras puses.

43 Tomēr paplašinot Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma piemērošanas jomu, tiktu apiets Kopienų likumdevēja nodoms šajā sakarā un tiktu ietekmēta šī 5. panta 1. punkta c) un a) apakšpunkta lietderīgā iedarbība.

44 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka līgums, saskaņā ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks par atlīdzību nodod šīs tiesības lietošanā savam līgumpartnerim, nav līgums par pakalpojumu sniegšanu šīs tiesību normas izpratnē.

Par otro jautājumu

45 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par trešo jautājumu

⁴⁶ Uzdotot savu trešo jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu nosakot tiesu, kurai ir jurisdikcija izskatīt pieteikumu par atlīdzību, kas maksājama saskaņā ar līgumu, ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks ir nodevis šīs tiesības lietošanā savam ligumpartnerim, joprojām ir jāņem vērā no Tiesas judikatūras attiecībā uz Briseles konvencijas 5. panta 1. punktu izrietošie principi.

⁴⁷ Iesniedzējtiesa it īpaši vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, pirmkārt, šajā pantā ietvertais jēdziens “saistības” attiecas uz no līguma izrietošajām saistībām, kuru neizpilde ir pamats prasības celšanai tiesā, un, otrkārt, — vieta, kur šīs saistības ir izpildītas vai tās bija jāizpilda, ir jānosaka saskaņā ar tiesībām, kas reglamentē šīs saistības atbilstoši tiesai, kura izskata prasību, saistošajām kolīziju normām, kā Tiesa jau ir nospriedusi attiecībā uz Briseles konvencijas 5. panta 1. punktu (attiecībā uz Briseles konvencijas 5. panta 1. punktā paredzēto jēdzienu “saistības” skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *De Bloos*, 13. punkts; 1987. gada 15. janvāra spriedumu lietā 266/85 *Shenavai*, *Recueil*, 239. lpp., 9. punkts; 1994. gada 29. jūnija spriedumu lietā C-288/92 *Custom Made Commercial*, *Recueil*, I-2913. lpp., 23. punkts; 1999. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-420/97 *Leathertex*, *Recueil*, I-6747. lpp., 31. punkts, un 2002. gada 19. februāra spriedumu lietā C-256/00 *Besix*, *Recueil*, I-1699. lpp., 44. punkts, kā arī attiecībā uz šīs saistības izpildes vietu Briseles konvencijas 5. panta 1. punkta izpratnē skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Industrie Tessili Italiana Como*, 13. punkts; lietā *Custom Made Commercial*, 26. punkts; 1999. gada 28. septembra spriedumu lietā C-440/97 *GIE Groupe Concorde u.c.*, *Recueil*, I-6307. lpp., 32. punkts; iepriekš minētos spriedumus lietā *Leathertex*, 33. punkts, kā arī lietā *Besix*, 33. un 36. punkts).

⁴⁸ Šajā sakarā ir jākonstatē, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta formulējums ir pilnībā identisks Briseles konvencijas 5. panta 1. punkta pirmā teikuma formulējumam.

- 49 Regula Nr. 44/2001 šajā aspektā ir ļoti stipri ietekmējusies no Briseles konvencijas, jo Kopienu likumdevēja mērķis bija nodrošināt efektīvu turpinātību, kā tas izriet no šīs regulas preambulas deviņpadsmitā apsvēruma.
- 50 Regulas Nr. 44/2001 mērķis, nenoliedzami, ir Briseles konvencijas atjaunināšana, kā arī — tās struktūras un pamatprincipu saglabāšana un turpinātības nodrošināšana.
- 51 Tā kā nav pamata citādākai interpretācijai, ievērojot konsekvenci, ir jāatzīst, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunktam ir tāda pati piemērošanas joma kā attiecīgajam Briseles konvencijas noteikumam, tādējādi nodrošinot vienādu Briseles konvencijas un Regulas Nr. 44/2001 interpretāciju (šajā sakarā skat. 2002. gada 1. oktobra spriedumu lietā C-167/00 *Henkel, Recueil*, I-8111. lpp., 49. punkts).
- 52 Kā savos apsvērumos norādījusi Itālijas valdība, Briseles konvencijas noteikumi, kas negrozītā veidā tika pārņemti Regulā Nr. 44/2001, šīs regulas ietvaros līdz ar to arī turpmāk ir jāinterpretē tādā pašā veidā kā līdz šim un tas vēl jo vairāk ir nepieciešams tādēļ, ka šī regula ir aizstājusi Briseles konvenciju attiecībās starp dalībvalstīm (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Henkel*, 49. punkts, un 2003. gada 8. maija spriedumu lietā C-111/01 *Gantner Electronic, Recueil*, I-4207. lpp., 28. punkts).
- 53 Kā savos apsvērumos norādījusi Apvienotās Karalistes valdība, šī interpretīvā turpinātība turklāt nodrošina atbilstību tiesiskās drošības prasībām, kas liedz apstrīdēt Tiesas pastāvīgo judikatūru, kuru Kopienu likumdevējs nebija plānojis pārskatīt.

- 54 Šajā sakarā, kā to savu secinājumu 94. un 95. punktā norādījusi arī ģenerālvokāte, gan no Regulas Nr. 44/2001 pieņemšanas procedūras, gan no tās 5. panta 1. punkta struktūras izriet, ka Kopienų likumdevējs bija vēlējies, pirmkārt, vairs nevis ņemt vērā konkrēto strīdīgo saistību, bet gan noteikt šiem līgumiem raksturīgās saistības tikai attiecībā uz preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas līgumiem un, otrkārt, saistību izpildes vietu kā kritēriju tiesas, kurai ir piekritība, noteikšanai līgumtiesību jomā definēt autonomi.
- 55 Līdz ar to ir jāatzīst, ka Regulas Nr. 44/2001 ietvaros Kopienų likumdevējs Tiesas Briseles konvencijas kontekstā izstrādātos principus vēlējās saglabāt attiecībā uz visiem pārējiem līgumiem, kas nav preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas līgumi, it īpaši saistībā ar pienākumu ņemt vērā un noteikt to izpildes vietu.
- 56 Tādējādi ir jāatzīst, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunktam ir tāda pati piemērošanas joma kā Briseles konvencijas 5. panta 1. punktam.
- 57 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild šādi: saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu nosakot tiesu, kurai ir piekritība izskatīt pieteikumu par atlīdzību, kas maksājama saskaņā ar līgumu, ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks ir nodevis šīs tiesības lietošanā savam līgumpartnerim, joprojām ir jāņem vērā no Tiesas judikatūras attiecībā uz Briseles konvencijas 5. panta 1. punktu izrietošie principi.

Par tiesāšanās izdevumiem

58 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospiež:

- 1) Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka līgums, saskaņā ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks par atlīdzību nodod šīs tiesības lietošanā savam līgumpartnerim, nav līgums par pakalpojumu sniegšanu šīs tiesību normas izpratnē;
- 2) saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu nosakot tiesu, kurai ir piekritība izskatīt pieteikumu par atlīdzību, kas maksājama saskaņā ar līgumu, ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks ir nodevis šīs tiesības lietošanā savam līgumpartnerim, joprojām ir jāņem vērā no Tiesas judikatūras attiecībā uz 1968. gada 27. septembra Konvencijas par jurisdikciju, spriedumu atzišanu un izpildišanu civillietās un komercietās, kas grozīta ar 1989. gada 26. maija Konvenciju par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas pievienošanos, 5. panta 1. punktu izrietošie principi.

[Paraksti]